

పాఠులు నీతి సితాలక్ష్మణచరుతుపు పరిశారపుమైత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మాణే నమః

శ్రీమద్బ్రహ్మాయణం ॥ అయోధ్యాకాండ ॥ భీష్మపుణం

శ్రీశేఖర్ కృతి నామ సంవత్సరం, ఉత్తరాయణం,
శిశిర బుటువ్య, పాల్గొండవారము

- 324

ఒకాళ పాష్టువి - 09.04.2024

రేవతి - మంగళవారము

శ్రీ గురు భ్రిష్టమ్

గురుర్జ్రహో గురుర్యిష్టః, గురుర్జ్రేవో మహేశ్వరః ।
గురుస్మాత్పరంబహ్య, తప్యై శ్రీగురవే నమః ॥

శ్రీనివస్ భ్రిష్టమ్

శ్రీవేంకటాద్రినిలయః, కమలాకాముకః పుమాన్ ।
అభంగురవిభూతిర్మస్తరంగయతు మంగళమ్ ॥

అంతర్భూతమ్

శ్రీమదాదివరాహాజ్యేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, అఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య,
శ్రీరామచంద్రరూపాంతరస్య, భగవతః, శ్రీవేంకటేశ్వరస్యామినస్యన్నిధౌ, హనుమత సితాలక్ష్మణ,
భరతశత్రుపు, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, పరిపూర్ణానుగ్రేహణ, అస్మిన్ భువనే ,
సమస్తాధివ్యాధీనాం, నివారణార్థం, భారతవర్షే విద్యావిత్తవాణిజ్య కృష్ణవైద్యవైజ్ఞానిక, దేశరక్షణాదిరంగేషు,
విద్యమానానామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సర్వేషాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యశ్వర్య,
సద్యధీణ్యాది, సర్వపుభఫలప్రాప్త్యర్థం, ధర్మాచరణాద్వారా శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వివస్తాపనార్థం,
ఉద్యోగార్థినాం, సముచితోద్యోగప్రాప్త్యర్థం, దంపతీనాం, అమకూలదాంపత్యసిద్యర్థం, సన్మానస్య
పితృవాక్యపరిపాలనానుకూల బుద్ధిప్రచోదనార్థం, సకలకార్యసిద్యర్థం గోసంరక్షణార్థంచ, శ్రీమద్యల్మికి
రామాయణే, అయోధ్యాకాండే, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యాన పురస్పరం, అష్టత్రింశస్పర్శ, శ్లోక పారాయణం,
తథా, శ్రీధన్యంతరి మంత్ర పారాయణంచ, అన్యోన్యసాహయేన, ఆచార్యముఖేన, కరిష్యామహే.

అష్టత్రింశస్పర్శః

శ్రీ వీర్మితి పూర్ణాన్ - కూజంతం రామీరామేతి మేధురం మధురాక్షరమ్ ।
అరుప్య కవితాశాఖాం వస్తే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥

శ్రీ అంజనేయ పూర్ణాన్ - మనోజవం మారుతతుల్యవేగం జితేష్టియం బుద్ధిమతాం వరిష్టమ్ ।
వాతాత్మజం వానరమూఢముఖ్యం శ్రీరామదూతం శిరసానమామి ॥

శ్రీ లేపు పూర్ణాన్ - వాల్మీకిగిరి సంభూతా రామసాగర గామిని ।
పునాతి భువనం పుణ్య రామాయణ మహానదీ ॥

శ్రీ లేపు పూర్ణాన్ - అయోధ్యాఫ్యేతు గుర్వార్థే త్యక్త్యారాజ్యం గిరోపసన్ ।
పాదుకే భరతాయాదాత్ సరామః శరణం మమ ॥
శ్రీలేపుచంప్రిపరీపుహ్మాణే నిమిః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్హ్ని అయోధ్యాకాణ్డ అష్టత్తింశస్తుర్భః

చీరాణ్యపాస్యజ్ఞనకస్య కన్య, నేయం ప్రతిజ్ఞా మమ దత్తపూర్వా |
యథాసుఖం గచ్ఛతు రాజపుత్రి, వనం సమగ్రా సహా సర్వరత్నైః ॥ 38.6 ॥

అజీవనార్థేణ మయా నృశంసా, కృతా ప్రతిజ్ఞా నియమేన తావత్ |
త్వయా హి బాల్యత్ ప్రతిష్ఠన్మేతత్,
తన్నాం దహాద్వేణుమివాత్మపుష్పమ్ ॥ 38.7 ॥

రామేణ యది తే పాపే కిష్ణీత్ప్రతమశోభనమ్ |
అపకారః క ఇహ తే వైదేహ్య దర్శితోఽధమే ॥ 38.8 ॥

మృగీవోత్సల్లనయనా మృదుశీలా తపస్యైని |
అపకారం కమిహ తే కరోతి జనకాత్మజా ॥ 38.9 ॥

నను పర్యాప్త మేతత్తే పాపే రామవివాసనమ్ |
కిమేభిః కృపణైర్యాయః పాతకైరపి తే కృతైః ॥ 38.10 ॥

ప్రతిజ్ఞాతం మయా తావత్ త్వయోక్తం దేవి శృంగాతా |
రామం యదభిషేకాయ త్వమిహాగతమబ్రవీః ॥ 38.11 ॥

తత్సైతత్ సమతిక్రమ్య నిరయం గమ్తమిచ్ఛసి |
మైథిలీమపి యా హి త్వమ్ శఙ్కనే చీరవాసినిమ్ ॥ 38.12 ॥

ఇతీవ రాజు విలపన్నహత్తా, శోకస్య నాశం స దదర్శ కించిత్ |
భృతురత్యాచ్చ పహ్త భూమౌ, తైవ పుత్రవ్యసనేన నిమగ్నః ॥ 38.13 ॥

ఏవం బ్రువస్తుం పితరం రామః సంప్రస్తితో వనమ్ |
అవాక్షిరసమాసీనమ్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 38.14 ॥

ఇయం ధార్మిక కౌసల్య మమ మాతా యశస్యైని |
వృద్ధా చాష్టుద్రిశీలా చ న చ త్వం దేవ గర్భతే ॥ 38.15 ॥

మయా విహీనాం వరద ప్రపన్హాం శోకసాగరమ్ |
అదృష్టపూర్వవ్యసనాం భూయస్ఫుమైన్తమర్దుసి ||

॥ 38.16 ॥

పుత్రశోకం యథా నర్చేత్ త్వయా పూజ్యేన పూజితా |
మాం హి సజ్జిష్ఠయన్నియమ్ అపి జీవేత్పస్వినీ ||

॥ 38.17 ॥

ఇమాం మహావ్రోపమజాతగర్తినీం, తథా విధాతుం జననీం మమర్హసి |
యథా వనస్థి మయి శోకకర్మితా, న జీవితం నృస్య యమణయం ప్రజేత్ ||
38.18 ||

ఇత్యార్థీశ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అప్సతింశన్దర్భః

॥ ఖుల్సుర్తిః ॥

ఆయుష్యమారోగ్యకరం యశస్యం సాభ్రాతృకం బుద్ధికరం సుఖం చ |
శ్రోతవ్యమేతన్నియమేన సద్భిః ఆభ్యానమోజస్మిరమృద్ధికామైః ||

॥ శ్రీరేణుచంద్రు పరిపుహృతే నీముః ॥

అంధ భీష్మపుర్వమ్

అచ్యుతానంత గోవింద, విష్ణు నారాయణమృత |
రోగాన్నే నాశయశేషాన్, ఆపు ధన్యవ్తరే హరే || 1 ||

ఆరోగ్యం దీర్ఘమాయుష్యం, బలం తేజో ధియం శ్రియం |
స్వభక్తేభోయై మగ్నపూన్తం, వందే ధన్యవ్తరిం హరిమ్ || 2 ||

ధన్యవ్తరేరిమం శ్లోకం, భక్త్యై నిత్యం పరమి యే |
అనారోగ్యం న తేషాం స్యాత్, సుఖం జీవన్ని తే చిరమ్ || 3 ||

ఓం, నమో భగవతే వాసుదేవాయ, ధన్యంతరయే, అమృతకలశహస్రాయ, వజ్జలోకహస్రాయ,
సర్వమయనినాశనాయ, త్రైలోక్యనాథాయ, మహావిష్ణువే స్వాహ | ఓం, వాసుదేవాయ విద్మహే,
సుధాహస్రాయ ధీమహి | తన్నో ధన్యవ్తరిః ప్రచోదయాత్ |

అంధ సీవుశ్రూపాపూర్వమ్

ఆరోగ్యం పద్మబంధుర్వితరతు, నితరాం సంపదం శీతరశ్మిః,
భూలాభం భూమిపుత్రః, సకలగుణాయుతాం వాగ్నిభూతిం చ సామ్యః |
సాభాగ్యం దేవమంత్రీ, రిపుభయశమనం భార్గవః, శౌర్యమార్గిః,
దీర్ఘాయుష్మైంహికేయః, విపులతరయః కేతుః, ఆచంద్రతారమ్ ||
అరిష్టాని ప్రణాశ్యమ్త దురితాని భయాని చ |
శాంతిరస్త శబం మేస్త గ్రహః కుర్వమ్త మంగళమ్ ||

అంధ శ్రీమాపూర్వమ్ : యదక్షరపద్భృషం, మాత్రాహీనం చ యద్భువేత్ |
తత్పర్వం క్షమ్యతాం దేవ, నారాయణ నమో-స్తుతే ||

అంధ భీష్మపత్నముర్వణమ్ : కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్యా,
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్విభావాత్ |
కరోమి యద్యత్పకలం పరమై,
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ||

అంధ పుండికమ్ : శ్రియః కాన్తాయ కణ్ణాణానిధయే నిధయేఉర్ధ్వామ్ |
శ్రీవేంకటనివాసాయ, శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ||

